

Zbigniew Szpytman

KATALOG MEDALI I WYDAWNICTW

SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ PTN WE WROCŁAWIU

1949 - 1989

Wrocław 1989

POLSKIE TOW. NUMIZMATYCZNE
Oddział we Wrocławiu
Muzeum Sztuki Medalierskiej
O/ Muzeum Miejskiego Wrocławia
50-108 Wrocław, ul. Kiebaśnicza 5

Egz. ARCHIWALNY

KATALOG MEDALI I WYDAWNICTW
SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ WE WROCŁAWIU
1949 - 1989

Wydawnictwo Jubileuszowe

Katalog wydany jest z okazji 40 - lecia
wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej PTAN

Katalog opracował: mgr Zbigniew Szpytman
Recenzent: prof.dr Marian Haisig
Zdjęcia wykonał: Andrzej Siejak

Do użytku wewnętrznego

POLSKIE TOWARZYSTWO ARCHEOLOGICZNE powstało w 1945r. we Wrocławiu. W PTA zrzeszona była mała grupa miłośników numizmatyki. Dwaj z nich dr Marian Haisig i mgr inż. Tadeusz Kałkowski wiosną 1948r. wystąpili do Zarządu z wnioskiem o powołanie w ramach Towarzystwa osobnej Sekcji Numizmatycznej. Zarząd Główny PTA podjął uchwałę powołania do życia Sekcji Numizmatycznej i pismem z dnia 30 czerwca 1948r. zawiadomił o swojej uchwale organizatorów Sekcji.

Pierwsze zebranie organizacyjne powołanej Sekcji odbyło się 15 stycznia 1949r. W zebraniu uczestniczyły 23 osoby. Wybrano pierwszy Zarząd Sekcji, w skład którego weszli: dr Marian Haisig - jako przewodniczący, Adolf Nasz - zastępca przewodniczącego, Adam Więcek - sekretarz i Tadeusz Kałkowski - referent organizacyjny.

Już w pierwszym roku istnienia Sekcja powołała do życia własny organ - "Zapiski Numizmatyczne" - którego pierwszy numer w nakładzie 500 egz. ukazał się w kwietniu 1949r. Redaktorem pisma został dr Marian Haisig.

"Zapiski Numizmatyczne" były pierwszym polskim pismem numizmatycznym drukowanym w kraju po II wojnie światowej, a tytuł nawiązywał do czasopisma "Zapiski Numizmatyczne" organu Związku Numizmatyków Lwowskich, którego członkiem był Marian Haisig.

Uchwałą IV Walnego Zjazdu w 1952r. Zarząd Główny PTA przeniesiony został z Wrocławia do Warszawy. Fakt ten spowodował zawieszenie działalności Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej, lecz wrocławscy numizmatycy nie zaprzestali działalności - organizując wiele wystaw, prelekcji i odczytów, popularyzując nadal wiedzę numizmatyczną.

Na Zjeździe Zjednoczeniowym Towarzystw Archeologicznych i Numizmatycznych jaki odbył się w czerwcu 1953r. w Nowej Hucie powołano do życia nowe Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Wrocławska Sekcja Numizmatyczna PTA z 1949r. nie mieściła się już w strukturze organizacyjnej nowego Towarzystwa.

Została wówczas utworzona przy Zarządzie Głównym w Warszawie nowa struktura organizacyjna - Sekcja Numizmatyczna PTA w skład której weszli delegaci głównych ośrodków w kraju.

Do wznowienia oficjalnej działalności wrocławskich i dolnośląskich numizmatyków przyczynili się: dr Władysław Terlecki - wiceprezes Zarządu Głównego PTA oraz doc. dr Wanda Sarnowska - ówczesny prezes Oddziału Wrocławskiego PTA.

Na walnym zebraniu Oddziału Wrocławskiego PTA jakie miało miejsce 16 marca 1961r. przyjęto jednogłośnie wniosek prof. dr Mariana Haisiga o reaktywowanie przy Oddziale, Sekcji Numizmatycznej.

2 listopada 1961r. odbyło się pierwsze zebranie reaktywowanej Sekcji Numizmatycznej, której nieprzerwana działalność trwa do dnia dzisiejszego.

Dorobek wydawniczy minionych czterdziestu lat jest trwałym zapisem działalności i aktywności wrocławskiego środowiska numizmatycznego i zasługuje na wydanie osobnego katalogu prezentującego wydawnictwa Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej.

Jedną z form działalności w minionym okresie była emisja własnych medali pamiątkowych podjęta i prowadzona z inicjatywy bardzo zasłużonego dla Sekcji sekretarza Zarządu Sekcji (1970-1980) prof. inż. Jarosława Kuryłowicza.

Pierwszy medal wydano w 1969r. z okazji wystawy 20-lecia powstania Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej. Następny medal poświęcony patronowi Sekcji - Joachimowi Lelewelowi wydano z okazji 25-lecia Sekcji w 1974r.

W roku 1977 rozpoczęto emisję medali lanych z serii Piastowie Śląscy. W latach 1977, 1979 i 1980 ukazały się trzy medale, a od roku 1985 pracę rozpoczęła przez prof. inż. Jarosława Kuryłowicza kontynuuje mgr Zbigniew Szpytman, prowadząc oraz inicjując wydania kolejnych medali pamiątkowych.

I. MEDALE WYDANE

1. I WYSTAWA MONET I MEDALI

Otwarta w 1969r. wystawa upamiętniona wybiciem medalu była pierwszą dużą wystawą numizmatyczną opartą całkowicie na zbiorach zrzeszonych członków.

Orzeł śląski przedstawiony na awersie medalu został odwzorowany z kwartnika śląskiego.

Awers: w otoku napis - SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTA - MUZEUM SZTUKI MEDALIERSKIEJ; wewnątrz - orzeł dolnośląski.

Rewers: U góry - w półkoliście skrzyżowanych gałązkach laurowych prostokąt, w którym umieszczona jest cyfra 1.

Pod spodem 7 wierszy w prostokątach: WYSTAWA MONET I MEDALI ZE ZBIORÓW SEKCJI WROCŁAWSKIEJ 1969 - sygnowany.

Medal bity w srebrze i brązie w 1969r. przez Zakład Grawersko-Medalerski Henryka Wilimowskiego w Opolu.

Projektował: Ryszard Sokół - plastyk z Wrocławia.

Φ45 mm; srebrny - 20 sztuk; brązowy - 100 sztuk.

2. JOACHIM LELEWEL

Medal lany w brązie w 1969r. z okazji 20-lecia Sekcji Numizmatycznej PTA we Wrocławiu.

Awers: Popiersie Joachima Lelewela w profilu prawym.

U dołu napis: JOACHIM LELEWEL.

Rwers: Na tle rozwiniętej szarfy symbolizującej flagę państwową herb miasta Wrocławia. U góry napis: SWEMU PATRONOWI NAJSTARSZA SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTA WROCLAW 1969. (odmiany napisu na rewersie)

Projektował Antoni Kostrzewa - sygnowany na rancie.
nakład 100 egz. średnicy 126 mm.

3. XXV-LECIE SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ PTAIN WE WROCŁAWIU

Medal lany w brązie i posrebrzany wybity z okazji 25-lecia Sekcji Numizmatycznej PTAIN we Wrocławiu.

Awers: Popiersie Joachima Lelewela w profilu prawym. Dookoła napis: SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN im. J. LELEWELA - WROCŁAW.

Rwers: Brakteat Henryka Brodatego z najstarszym wizerunkiem orła heraldycznego dolnośląskich piastów. Dookoła napis: XXV-LECIE PIERWSZEJ SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ ŚLĄSKA 1949 - 1974 - sygnowany.

Projektował: prof. Witold Korski

ø83 mm; nakład 100 sztuk.

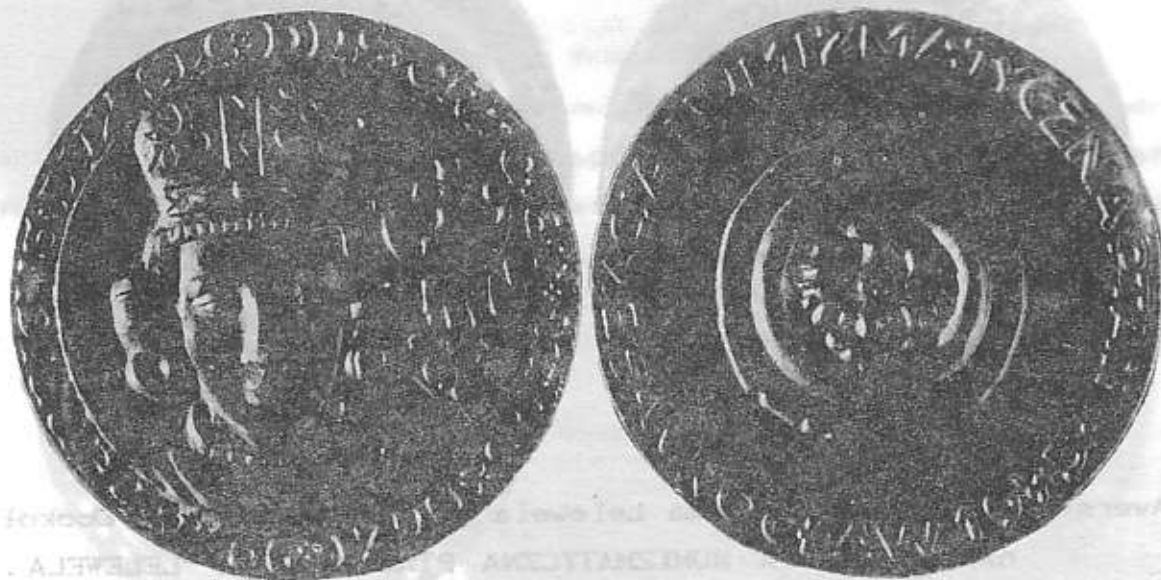
Odlany przez Spółdzielnię Rzemieślniczą w Krakowie z metalu dostarczonego przez członków Sekcji.

Joachim Lelewel (ur. 1786 - zm. 1861) - wielki uczony, działacz patriotyczny, historyk i numizmatyk. W czasie powstania listopadowego był członkiem Rady Administracyjnej, później Rządu Narodowego i prezesem Towarzystwa Patriotycznego.

Pionierskie studia nad numizmatyką zyskały mu uznanie w nauce europejskiej. Od 1961r. jest patronem Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej.

4. HENRYK IV PROBUS

Medal lany w brązie w 1975r. z serii Piastowie Śląscy przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Popiersie księcia Henryka IV Prawego odwzorowane z jego sarkofagu znajdującego się w Muzeum Narodowym we Wrocławiu. Po lewej stronie popiersia tarcza z orłem wrocławskich piastów wzorowana z tarczy na sarkofagu. W otoku napis: HENRICVS DVX SLE DNS CRAC ET SAND 1266 - 1290 (Henryk książę Śląska, Pan Krakowa i Sandomierza).

Rewers: Brakteat z czasów Henryka IV. Dokoła napis: SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCLAW 1975

Projektował: Bernadr Lewiński - artysta plastyk.

Φ80 mm; nakład 200 sztuk-niesygnowany.

Henryk IV Prawy, książę Śląska, Krakowa i Sandomierza urodził się w 1257 lub 1258 roku jako jedyny znany z imienia syn Henryka III Białego, księcia wrocławskiego, najwybitniejszego z synów Henryka Pobożnego.

Henryk IV Probus dążył do rzeczywistego zjednoczenia i silnego królestwa. Przydomek Probus, to jest Prawy - rzetelny, nadany mu współcześnie podlega wątpliwościom.

Czy może nosić taki przydomek książę, który bez skrupułów zwabił innych Piastów na rozmowy, by ich uwięzić i zmuszać do ustępstw terytorialnych. Jest wiele przyczyn, dla których brak do dzisiaj monografii przedstawiającej obiektywnie całą złożoność tej postaci. Henryk IV zmarł 23 czerwca 1290 roku we Wrocławiu. Został pochowany w ufundowanej przez siebie kolegiacie św. Krzyża we Wrocławiu, zaś jego nagrobek znajduje się w Muzeum Narodowym we Wrocławiu.

5. HENRYK I BRODATY

Medal z serii Piastowie Śląscy lany w brązie w 1977 roku przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Popiersie księcia Henryka I Brodatego. Po prawej stronie popiersia tarcza ze znakiem pieczęci księcia.

W otoku napis: NENRICVS DVS SLESIE 1201 - 1238 (Henryk Książę Śląska).

Rewers: Brakteat Henryka I Brodatego wybity z okazji, gdy poraz ostatni zasiadał na krakowskim tronie, dookoła napis: SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCŁAW 1977 - niesygnowany

awers projektował Bernard Lewiński.

rewers projektowała i wykonała model medalu Alfreda Poznańska. $\varnothing 80$ mm; nakład 200 sztuk.

Henryk I Brodaty, książę Śląska i Krakowa, syn Bolesława Wysockiego i wnuk Władysława Wygnanśca. data jego urodzenia nie jest dokładnie znana i przypada na lata 1165 - 1170. Miejscem był niewątpliwie Śląsk. Henryk I jeszcze za życia ojca uzyskał własną dzielnicę. Otrzymał Legnicę wraz z przyległym terytorium.

Legnica, po śmierci Bolesława Wysokiego, w czasach samodzielnych rządów Brodatego należała do jego najbardziej ulubionych miejscowości.

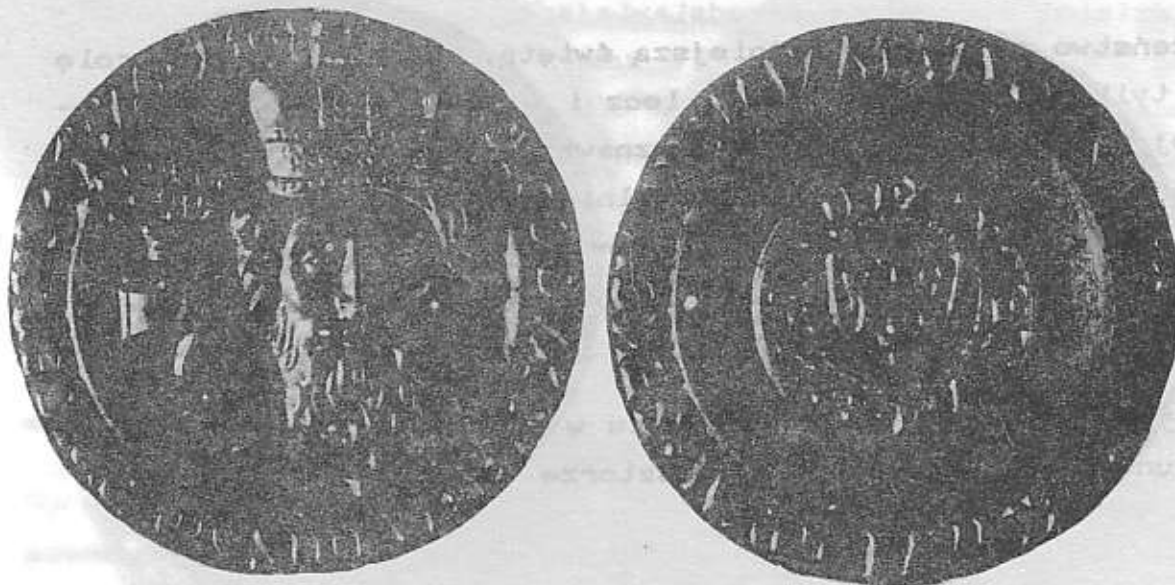
To pewne usamodzielnienie się Henryka I nastąpiło równocześnie z poślubieniem przez niego Jadwigi, córki Bertolda VI, hrabiego Andechs i księcia Meranii.

Małżeństwo z Jadwigą, późniejszą świętą, odegrało ogromną rolę nie tylko w życiu Henryka I, lecz i w całej tradycji historycznej o nim. Henryk I Brodaty uznawany jest jako dobry organizator rozwoju gospodarczego dzielnic śląskiej, natomiast fakt sprowadzenia przez niego osadników niemieckich, kupców i rzemieślników do miast wywołał nie wygasły do dziś spór o ocenę tej działalności i o motywy, jakie księciem kierowały.

Henryk I zmarł 19 marca 1238 roku w Krośnie. Został pochowany w ufundowanym przez siebie klasztorze trzebnickim.

6. BOLKO II ŚWIDNICKI

Medal z serii Piastowie Śląscy lany w brązie w 1980 roku przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Po Popiersie księcia Bolka II Świdnickiego, po prawej stronie popiersia hełm w profilu z labrami i pióropuszem pawim. W otoku napis: BOLCO DVX SLE ET DNS SWIDN-
NICENSIS 1326 - 1368 (Bolko książę Śląska i Pan

Rwers: Świdnicki).

Rwers: Kopia monety Bolka II Świdnickiego, dookoła napis: SE-
KCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCŁAW 1980.

Projekt oraz model medalu wykonała: Ewa Panufnik-Dworska
artysta plastyk.

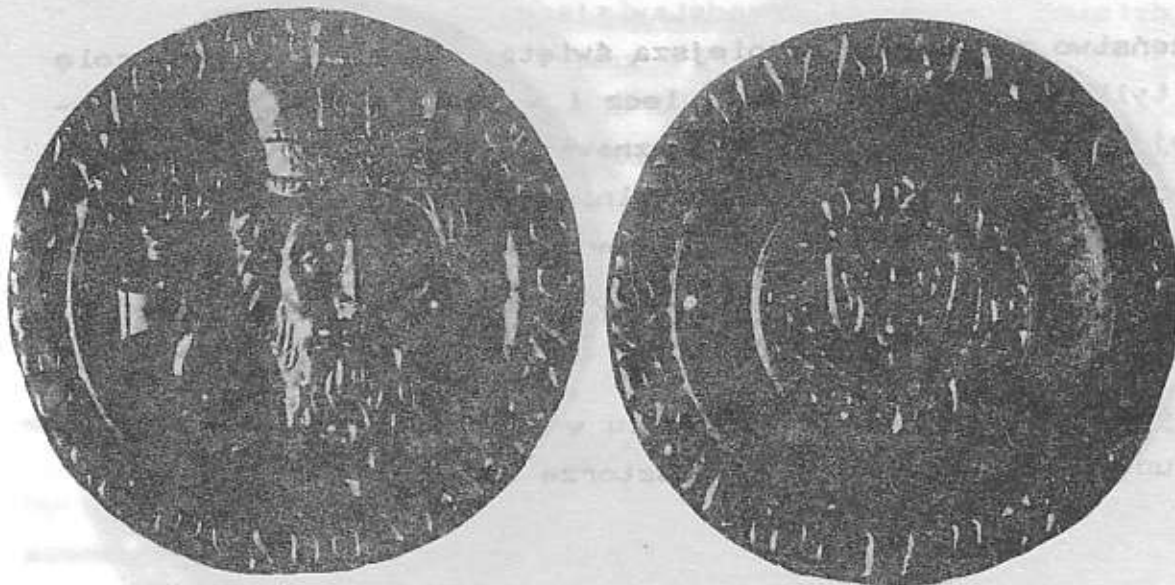
Ø80 mm; nakład 200 sztuk.

Poznańska. Ø80 mm; nakład 200 sztuk.

Henryk I Brodaty, książę Śląska i Krakowa, syn Bolesława Wy-
skiego i wnuk Władysława Wygnanca. Data jego urodzenia nie jest
znana i przypada na lata 1165 - 1170. Miał dwóch synów: Bolesława
Śląskiego i Henryka I. Henryk I zmarł z życia ojca. Otrzymał
Legnicę wraz z przyległościami.

6. BOLKO II ŚWIDNICKI

Medal z serii Piastowie Śląscy lany w brązie w 1980 roku przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Po Popiersie księcia Bolka II Świdnickiego, po prawej stronie popiersia hełm w profilu z labrami i pióropuszem pawim. W otoku napis: BOLCO DVX SLE ET DNS SWIDN-
NICENSIS 1326 - 1368 (Bolko książę Śląska i Pan

Rwers: B. Świdnicki).

Rwers: Kopia monety Bolka II Świdnickiego, dookoła napis: SE-
KCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCLAW 1980.

Projekt oraz model medalu wykonała: Ewa Panufnik-Dworska
artysta plastyk.

Ø80 mm; nakład 200 sztuk. I wykonała model medalu Alfreda

Poznańska. Ø80 mm; nakład 200 sztuk.

Henryk I Brodaty, książę Śląski i Krakowa, syn Bolesława Vro-
ckiego i żona Władysława Wygnanka. data jego urodzenia nie jest
znana i przypada na lata 1165 - 1170. Miał dwóch synów
Henryka i Leszka. Henryk I jeszcze za życia ojca otrzymał
Legnicę wraz z przyległymi

7. HENRYK III GŁOGOWSKI

Medal z serii Piastowie Śląscy lany w brązie w 1985 roku przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Popiersie księcia Henryka III Głogowskiego. W otoku napis: HENRICVS DVX SLESIE HERES REGNI POLONIE DOMINVS GLOGOVIE ET POZNANIE 1274 - 1309 (Henryk książę Śląska, dziedzic Królestwa Polskiego Pan Głogowa i Poznania). Po lewej stronie popiersia hełm z piórami pawimi.

Rewers: Pieczęć herbowa Henryka III Głogowskiego. Dokoła napis: SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAN WROCŁAW 1985 - sygnowany.

Projekt i wykonanie modelu medalu - Ewa i Jacek Dworscy.

Φ79 mm; nakład 200 sztuk.

Henryk III, książę Śląska, Dziedzic Królestwa Polskiego, Pan Głogowa i Poznania był synem Konrada Księcia Głogowskiego, a wnukiem Henryka Pobożnego po którym odziedziczył imię. Data jego urodzenia przypada na lata 1251 - 1260. Zdobył Księstwo Głogowskie i Wrocławskie, zjednoczył Śląsk. Przyłączył Księstwo Zagańskie, wkroczył do Wielkopolski

Od 1306 roku władał już Poznaniem. Henryk III Głogowski był ostatnim księciem śląskim o ambicjach ogólnopolskich i horyzontach na miarę zamierzeń. Cechowała go wytrwałość, zamięłowanie do porządku i gospodarności, można było również zauważyć u niego cechy okrucieństwa. Polska miała w owym czasie dwóch pretendentów do tronu noszących tytuł "Książąt Królestwa Polskiego-Henryka III i Władysława Łokietka. Henryk nie dobił się korony królewskiej, choć z niej nie zrezygnował. Dopóki żył, nie było pewne czy On, czy Łokietek osiągnie cel, o który rywalizowali.

9 grudnia 1309 roku Henryk III zmarł, nie urzeczywistniwszy swych planów, a liczni synowie dzieląc dziedzictwo, doprowadzili do rozbitcia tego największego, choć nie najsilniejszego ekonomicznie Księstwa Polskiego.

B. WACŁAW I LEGNICKI

Medal z serii Piastowie Śląscy lany w brązie w 1986r. przez Spółdzielnię Rzemiosła Artystycznego - Brąz Dekoracyjny w Warszawie.

Awers: Popiersie księcia Wacława I Legnickiego. Po prawej stronie popiersia czteropolowa tarcza legnicko-brzeska z pieczęci herbowej Wacława I Legnickiego. W otoku napis: WENCESLAVS PRIMVS DVX LEGNIC + 2 VI 1364 (Wacław I Książę Legnicki).

Rewers: Kopia złotego dukata przedstawiającego kwiat lilii bitego przez Wacława I Legnickiego, dookoła napis: BIŁ PIERWSZE DUKATY ZE ŚLĄSKIEGO ZŁOTA-SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCŁAW 1986 - sygnowany.

Projektował: Ewa Panufnik-Dworska - artysta plastyk

Wykonanie modelu medalu: Jacek Dworski - artysta plastyk

Φ80 mm; nakład 100 sztuk.

Wacław I Legnicki był najstarszym synem Bolesława III i Małgorzaty czeskiej. Data jego urodzenia mieści się w latach 1316 - 1318. Wacław I ożenił się z Anną, córką Kazimierza, księcia cieszyńskiego. Jako pierwszy bił dukaty ze złota wydobywanego na Śląsku. Zmarł 2 maja 1364r. i pochowany został w kolegiacie św. Grobu w Legnicy.

9. 40-LECIE WROCŁAWSKIEJ SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ PTAiN

Medal bity w srebrze i tombaku z okazji 40-lecia Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej PTAiN w 1989 roku. przez Mennicę Państwową w Warszawie.

Awers: Popiersie Prof. dr Mariana Haisiga pierwszego i wieloletniego prezesa Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej PTAiN. Dookoła napis: PROF. DR MARIAN HAISIG NESTOR NUMIZMATYKÓW ŚLĄSKICH.

Rewers: Rozsypanych dziewięć kwartników śląskich. Na wierzchu kwartnik z orłem piastowskim. W otoku napis: 40-LECIE WROCŁAWSKIEJ SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ PTAiN 1949 - 1989 - sygnowany.

Projekt i wykonanie modelu - Stanisława Wątróbska
artysta plastyk.

Φ70 mm; nakład: srebro - 31 sztuk; tombak patynowany - 300 sztuk; tombak srebrzony 310 sztuk.

Profesor zwyczajny, doktor Marian Haisig urodził się 31 maja 1908 roku we Lwowie. Studia wyższe odbył na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w latach 1926 - 1930. W okresie lat 1932 - 1939 pracował na stanowisku asystenta i starszego asystenta Uniwersytetu Lwowskiego w Katedrze Historii Średniowiecznej i Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii.

W roku 1936 uzyskuje stopień doktora filozofii. W okresie okupacji hitlerowskiej przebywa nadal we Lwowie pracując jako robotnik dzienny, kamieniarz, brukarz i murarz, później zaś w rzemiośle jako malarz pokojowy i elektromonter. W okresie tym uczestniczy w tajnym nauczaniu.

Po wojnie przyjeżdża w 1946 roku do Wrocławia, gdzie zostaje asystentem, później adiunktem w Katedrze Historii Średniowiecznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Od roku 1955 organizuje Gabinet Numizmatyki i Sfragistyki w Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich PAN i pełni tu obowiązki kierownika do końca 1964 roku. W roku 1963 uzyskuje tytuł profesora zwyczajnego nauk humanistycznych. Jako aktywny działacz Polskiego Towarzystwa Archeologicznego od roku 1945 organizuje pierwszą w Polsce Ludowej Sekcję numizmatyczną tego Towarzystwa i w latach 1949 - 1980 pełnił funkcję jej prezesa.

II. MEDALE NIEWYDANE

Odlew w brązie z modelu gipsowego, medal miał być wydany z okazji XX-lecia pierwszej Sekcji Numizmatycznej PTA w 1968 r. Pozostał tylko w jednym egzemplarzu model medalu, bowiem do realizacji medalu nie doszło. Bicie medalu planowano w Mennicy Państwowej.

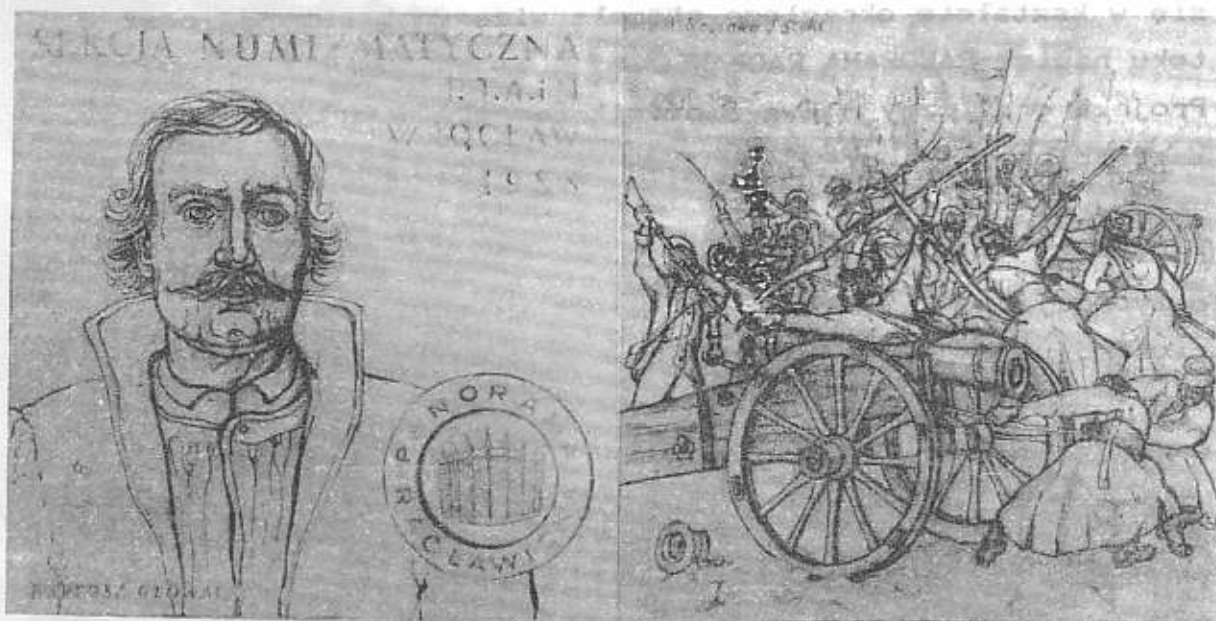

Awers: Popiersie prof. Mariana Haisiga. W otoku napis: PROFESOROWI MARIANOWI HAISIGOWI.

Rewers: Napis w pięciu wierszach: W XX-LECIE PIERWSZEJ SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ PTA NUMIZMATYCY DOLNOSLASCY. Pomiedzy datami 1948 - 1968 u gory: moneta z orlem slaskim, u dolu: Wroclaw.

III. MEDALE PROJEKTOWANE

Projekty graficzne medali jakie będą bite w srebrze i tombaku w celu upamiętnienia bitwy pod Racławicami oraz plót - Panorama Racławicka.

Tryptyk medalowy Panorama Racławicka przedstawia:

Awersy: Popiersie Bartosza Głowackiego, Tadeusza Kościuszki oraz Wojciecha Kossaka i Jana Styki.

Rewersy: Obszerne fragmenty bitwy przedstawionej na płótnie - Panorama Racławicka wg Kossaka i Styki.

Ponadto awersy zawierają napis: SEKCJA NUMIZMATYCZNA PTAIN WROCŁAW i rok wydania medalu. W prawym dolnym rogu znajduje się w kształcie okrągłego stempla wizerunek rotundy oraz w otoku napis: PANORAMA RACŁAWICKA.

Projekt graficzny - Ewa Panufnik-Dworska : artysta plastyk.
kształt prostokątny - 70x70 mm.

Powstanie Panoramy Racławickiej wiąże się z obchodami przypadającej w 1894 roku setnej rocznicy powstania kościuszkowskiego. we Lwowie podjęto przygotowania do zorganizowania Powszechnej Wystawy Krajowej mającej zobrazować dorobek gospodarczy i kulturalny Galicji.

Malarz Jan Styka (1858 - 1925) zaproponował wtedy namalowanie panoramy na temat bitwy racławickiej. Styka jako inicjator przedsięwzięcia, zaprosił do współpracy przy malowaniu panoramy znanego już wtedy malarza - batalistę Wojciecha Kossaka (1857 - 1942).

26 sierpnia 1893 roku artyści przystąpili do malowania płótna panoramy o wymiarach 15m na 114m. Na wiosnę 1894 roku malowidło było już niemal gotowe. 28 maja 1894 roku Komitet Panoramy Racławickiej dokonał odbioru dzieła z rąk artystów, a 5 czerwca - wraz z otwarciem Powszechnej Wystawy Krajowej - rotundę w Parku Stryjskim udostępniono publiczności.

Powodzenie Panoramy przeszło wszelkie oczekiwania i przez 50 lat Panorama była stałą atrakcją Lwowa. Przetrwała I wojnę światową, ale pod koniec II wojny światowej została zdemontowana, ponieważ rotunda została zbombardowana, a płótno uległo licznym uszkodzeniom. W roku 1946 w wyniku porozumień między Rządami radzieckim i polskim, płótno Panoramy zostało przekazane Polsce. Przywieziono je do Wrocławia.

Rozpoczął się długi i żmudny proces zabiegów o jej restytucję w stolicy Dolnego Śląska.

Dzięki ofiarności społeczeństwa ruszyły z miejsca prace budowlane i konserwatorskie. Panoramę przyjęło Muzeum Narodowe we Wrocławiu. 14 czerwca 1985 roku po latach oczekiwań udostępniona została znów publiczności.

"Zapiski Numizmatyczne" w roku 1949 zapoczątkowały działalność wydawniczą Wrocławskiej Sekcji Numizmatycznej, choć zamknęły swoje szpalty na jednym roczniku, jako pierwszy drukowany kwartalnik numizmatyczny wydany w Polsce Ludowej. Weszły na trwałe do historii polskiego czasopiśmiennictwa numizmatycznego.

ZAPISKI NUMIZMATYCZNE

KWARTALNIK POPULARNO-NAUKOWY

SYNOPSIS NUMERYCZNA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ARCHEOLOGICZNEGO

ROK I WŁOCTAW KWIŚCIN 1948

CALL NUMBER

[illegible]

DOI: 10.1002/for

Przebieg choroby i rokowanie: Choroba trwa do 2-3 miesięcy i przekształca się w nowotwór, w szczególności powstający z tkanki w łacie Płazmy. Towarzyszący Arteriolegnowy włośni Włosa. Nowotwór Namniomatozy. Tym razem należy mieć Złoty Namniomatozy, których powstanie należy oddzielić od w Włosa nowotwór.

[illegible]

Курсовый проект по теме: «Система менеджмента качества»
 1. Введение
 2. Анализ системы менеджмента качества
 3. Разработка системы менеджмента качества
 4. Внедрение системы менеджмента качества
 5. Заключение
 6. Список литературы

2008年12月15日

ODKRYCIE NIEMIECZKA WOBEC ZIEM
ODCYNANYCH

[illegible][illegible]

SPIS WYDAWNICTW WROCŁAWSKIEJ SEKCJI NUNIZMATYCZNEJ PTAiN

lata 1949 - 1987

1. "Zapiski Numizmatyczne"- kwartalnik popularno-naukowy;
ukazały się Nr Nr 1, 2, 3, i 4 w nakładzie 500 egz.
Nr 1 ukazał się w kwietniu 1949r. Redaktor -Marian Haisig

2. Śląsk w monetach, medalach i pieczęciach - publikacja towarzysząca wystawie pod tym samym tytułem, w nakładzie 200 egz. Autor - Marian Haisig. Wydana w roku 1951.
3. F. Friedensburg - monety śląskie średniowiecza. Reedycja tablic numizmatycznych F. Friedensburga opracowana i opatrzona wstępem przez prof. dr M. Haisiga w 1966 roku.
4. 25 lat ruchu numizmatycznego w Polsce Ludowej (1945 - 1969). Autor - Prof. dr Marian Haisig. Wydano w 1972 r.
5. Wrocławskie zapiski Numizmatyczne - pierwszy zeszyt wydano w 1973 roku w nakładzie 500 egz.
6. Wrocławskie Zapiski Numizmatyczne - podwójny zeszyt wydano w 1974 roku w nakładzie 500 egz.

7. "Komunikat Wewnętrzny"- w latach 1968 - 1972 ukazywał się jako pojedynczy numer powielany w nakładzie 25 egz. pod redakcją Prof. dr Jarosława Kuryłowicza. Od 1979 roku "Komunikat Wewnętrzny" powielany jest w zwiększonej objętości w nakładzie 50 egz. Od roku 1983 redaktorem jest mgr Henryk Rusek. Zaś od roku 1988 ponownie przyjęto "Wrocławskie Zapiski Numizmatyczne"-w nakładzie 150 egz.

Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne
Oddział Wrocław

Sekcja Numizmatyczna im. Joachima Lelewela

Komunikat Wewnętrzny Nr 4/85 i Nr 1/86

Październik 1985 - Marzec 1986

Marian Haisig

SKARB SREBRNYCH GROSZY ZE ŚRODY ŚLĄSKIEJ
(dokończenie)

Podaję opis groszy Jana Luksemburskiego. Aw: Korona trójlistna, w otoku wewnętrznym: IOHANNES + PRIMVS, w otoku zewnętrznym: DEI GRATIA: REX BOHEMIE; Rv: Lew czeski wspięty z koroną na głowie i napis: +GROSSI PRAGENSES. Groszy misnieńskich Fryderyka II Powoźnego, bitych dopiero od roku 1338, znalazło się w skarbie zaledwie 6 sztuk. Wszystkie egzemplarze zachowane bardzo dobrze wykazują tylko jedną odmianę stempla. Wzorowane na groszach praskich grosze misnieńskie Fryderyka II wyobrażają na Aw: krzyż równoramienny z liliami na końcach ramion ujęty w rami czterokółka z literami C-R-V-X /Crux/ rozmieszczonymi między łukami obramowania. W otoku napis w skrótach: FRID DI GRA TVRING. LANGRAV. Na Rv: Lew misnieński wspięty w prawo, zaś w otoku: +GROSSVS. MARCH. MYSENENSIS. W łącznej liczbie 3424 zbadanych monet grosze praskie Wacława II stanowiły 1,3 % zawartości skarbu /45/, grosze praskie Jana Luksemburskiego 98,5 %, zaś grosze misnieńskie zaledwie 0,2 %. Skarb groszowy w pełnej swojej zawartości zabezpieczony był w naczyniu glinianym. Zrekonstruowane z zachowanych 81 skorup naczynie okazało się dzbanem o jednym uchu, wysokości 34 cm, o średnicach: dna 13 cm, wylewu 14 cm oraz brzośca 27 cm. Kiedy skarb średzki złożony został do ziemi? Chronologię ukrycia skarbu wyznaczają najmłodsze monety. Ponieważ zarówno grosze praskie jak i misnieńskie nie są datowane, ich chronologię wyznaczają lata panowania władców. Najmłodsze emisje reprezentują grosze Jana Luksemburskiego bite w latach 1340-1346, a przybliżoną datę ukrycia skarbu wyznacza rok śmierci tego władcy, 1346. Znając już zawartość odkrytego skarbu liczącego w stanie obecnym 3424 groszy, spróbujmy odpowiedzieć na pytanie, jaką wartość pieniężną przedstawiał on w połowie XIV w. i jaka była siła nabywcza groszy praskich w tych czasach? Na Śląsku grosze praskie pojawiły się w obiegu dopiero ok. roku 1309, a liczone je w większych transakcjach na grzywny wagi czyli liczyły polskiej. Grzywna jako podstawowa jednostka wagowo-pieniężna liczyła 48 groszy i była identyczna z grzywną krakowską czyli polską. Dzieląc ustaloną liczbę groszy przez 48 otrzymamy wartość pieniężną 71 grzywn i 16 groszy. Był to majątek znaczny, skoro przy ówczesnych cenach można było nabyć za te pieniądze wieś, kilka łanów ziemi uprawnej lub młyn o czterech kołach. Skarb ze Środy Śląskiej, jak ogromna większość innych skarbów kruszcowych nie został przebadany w swojej pełnej pierwotnej zawartości w momencie jego odkrycia. Pewna część monet uległa rozgrabieniu. Według posiadanych informacji pojedyncze grosze sprzedawano w Środzie po 150 zł, a w parę tygodni później pojawiły się one we Wrocławiu na placu przy ul. Krakowskiej już w cenie 500 zł. Przypuszczalna liczba monet wybranych z wysypiska na terenie odkrycia może wynosić ok. 500 sztuk. Przy przeciętnej wadze jednego grosza = 3,5 g, szacunkowa waga 500 sztuk wynosić mogła ± 1,8 kg. Zrekonstruowany w pracowni konserwatorskiej dzban mógł pomieścić po jego wypełnieniu ok. 4000 groszy o łącznej wadze ok. 14 kg. Taka więc przypuszczalnie była pierwotna waga odkrytego skarbu. Zabezpieczenie i zbadanie ok. 85 % całego skarbu uznaję za niewątpliwą sukces. Przedstawiając zwięzłą charakterystykę skarbu średzkiego oraz okoliczności jego odkrycia, trzeba zaznaczyć

8. 35 lat Wrocławskiej Sekcji numizmatycznej PTAN 1949 - 1984. Autor - Prof. dr Marian Haisig. Wydano w nakładzie 300 egz. w roku 1984.

**WROCLAWSKIE
ZAPISKI
NUMIZMATYCZNE**

Komunikat Wewnętrzny Nr 1-2/1988

**35 LAT
WROCLAWSKIEJ
SEKCJI NUMIZMATYCZNEJ
1949 - 1984**

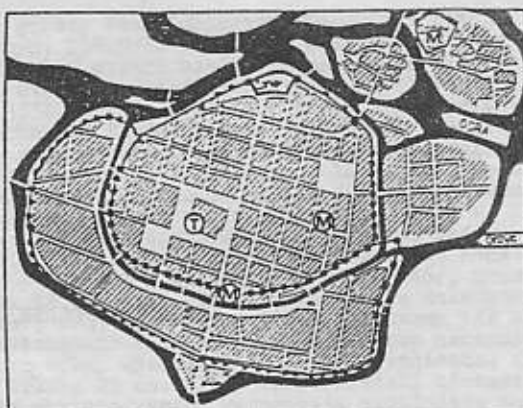

WROCLAW 1984

9. Mennice w średniowiecznym Wrocławiu. Autor - mgr inż. Henryk Rusek. Wydano w 1987 roku w nakładzie 500 egzemplarzy.

HENRYK RUSEK

MENNICE
W ŚREDNIOWIECZNYM
WROCŁAWIU

WROCŁAW 1987r.